

SAVARIA ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY

a 10. évfolyam számára

2024-2025. TANÉV

ISKOLAI FORDULÓ

2025. január 9. 14.00 – 16.00

A versenyző neve:

A versenyző iskolájának neve:

A versenyző iskolájának címe:

A felkészítő tanár neve:

**Kedves Versenyző! Válaszait olvashatóan írja le!
Hiba esetén egyértelműen – egy áthúzással – javítson!**

Csak a megfelelően végrehajtott válaszadás fogadható el!

A feladatsorban szereplő források hivatkozásai az értékelési útmutatóban található!

Maximum: 100 pont

Elért pontszám:

1. Karikázza be a helyes megoldás számát vagy az X - et!

12 pont/...

a) Melyik néptől vették át a rómaiak Mithrasz kultuszát?

1. a punoktól

2. a perzsáktól

X a görögöktől

b) Melyik kultuszhoz kapcsolódik az alábbi szentély?

1. Vesta kultusz

2. Jupiter kultusz

X Ízisz kultusz

c) Melyik városban tekinthető meg a fenti szentély?

1. Sopronban

2. Szombathelyen

X Óbudán

d) Jézus születésének helyszíne

1. Jeruzsálem

2. Gáza

X Betlehem

e) Honnan származik az idézet? „Őrizkedjete pedig a hamis prófétáktól, akik juhoknak ruhájában jönnek hozzátok, de belől ragadozó farkasok.”

1. a Hegyi beszédből

2. Pál apostol leveléből

X Theodosius törvényéből

f) A niceai zsinaton fogadták el kötelező hitelvnek, hogy

1. az Atya és Fiú egylényegű

2. az Atya és a Fiú nem egylényegű

X a Szentlélek és a Fiú nem azonos az Atyával

g) Mi volt Attilának, a hun fejedelemnek a gyakran használt „jelzője”?

1. „barbár vezér”

2. „Isten küldötte”

X „Isten ostora”

h) Az üldözött keresztények itt tartották szertartásaikat.

1. a katakombákban

2. az amfiteátrumokban

X a kolostorokban

i) Kinek a nevéhez fűződik az „Imádkozz és dolgozz!” jelmondat?

1. Assisi Szent Ferenc

2. Szent Benedek

X Szent Margit

j) Szent István törvényei biztosították az egyház fenntartását

1. a kilenced fizetésével.

2. a tized fizetésével.

X a vámok fizetésével.

k) Kik támogatták 1385-től Luxemburgi Zsigmondot, hogy elnyerje a magyar trónt?

1. a Horvátiak

2. Garai Miklós nádor és Erzsébet, az anyakirályné

X a Lackfiak és a Szécsiek

l) Luxemburgi Zsigmondot

1. spanyol királlyá koronázták. 2. Milánóban lombard királlyá koronázták. X Havasalföldön vajdává koronázták.

2. Egészítse ki a táblázatot a megfelelő adatokkal!

17 pont/...

esemény	évszám	helyszín	történelmi személy
A Galliába betörő hun sereg a hasonló erejű római-germán haderővel itt csapott össze. A véres csata döntetlenül végződött. A hunok visszavonultak.	a)	b)	c)
d)	e)	Poitiers	Martell Károly
Császárrá koronázták.	800	Róma	f)
A Keleti Frank Birodalom támadását visszaverték a magyarok.	g)	h)	
A tatárok legyőzték a Sajó mellett összegyűlt magyar sereget.	i) <i>(év, hó, nap beírása)</i>	j)	IV. Béla
I. Károly meghívta a cseh és a lengyel uralkodót, hogy rendezzék területi vitáikat is.	k)	l)	I. Károly
A magyarok visszaverték a várat támadó törököket.	1456	m)	Hunyadi János

n)-q) **Írja be** az alábbi térképre a táblázat h), j), l), m) magyar történelmi helyszíneit! (A négy földrajzi nevet írja be, ne a betűjeleket!)

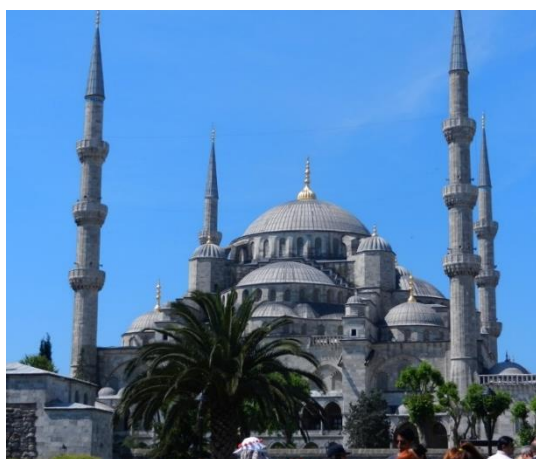
3. **Írja a történelmi személy nevét a vonalra! Ki mondta / írta vagy mondhatta volna?**

5 pont/...

- a) _____ „Tíz falu építsen egy templomot.”
- b) _____ „Ha valamely szabad ember tíz dénár értékűt lop, akasszák fel.”
- c) _____ „Elrendelem, a személyem előtt megtárgyalt ügyeket foglalják írásba.”
- d) _____ „1417 novemberében Konstanzban pápává választottak.”
- e) _____ „1453-ban elfoglaltam Bizáncot.”

4. Írja be a megfelelő oszlopba a római, a keresztény és az iszlám vallás jellemzőinek betűjelét! **12 pont/...**
(Négy elem kimarad.)

- a) kolostor b) Tóra c) evangélium d) Mekka e) héber
 f) Mózes g) Betlehem h) 622 i) „babiloni fogság” j) kötelező alamizsnaosztás
 k) „mikor imádkozol, ne légy olyan, mint a képmutatók, akik az utcák szegletein szeretnek imádkozni, hogy lássák őket az emberek” (részlet a *Hegyi beszédből*) l) Medina m) Jupiter

n)

o)

Római vallás	Keresztény vallás	Iszlám vallás

p) A négy kimaradt elem melyik vallásra jellemző? _____

5. Mi a közös a felsoroltakban? **Írja a vonalra!** **5 pont/...**

- a) állattenyésztés, vándorlás, szabályos legelőváltás _____
 b) minuscule, Alcuin, Aachen _____
 c) terményszolgáltatás, robot, ajándék _____
 d) kovászos kenyér, görög nyelv, pátriárka _____
 e) Brügge, Lübeck, Novgorod _____

6. Húzza át a sorba nem illőt! **Indokolja** választát! **8 pont/...**

- a) - b) Sarolt, Gizella, Margit _____
 c) - d) főapát, püspök, érsek _____
 e) - f) kapudó, bandérium, harmincadvám _____
 g) - h) vízimalom, szügyhám, lábítószövetek _____

7. Oldja meg a feladatokat!

5 pont/...

a) Milyen stílusúak az alábbi templomok? *Írja a vonalra!* _____

Ják

Mainz

b)-e) **Húzza alá** a négy jellemző stílusjegyet az a) feladathoz kapcsolódóan!

lőrészerű ablakok, arányosságra törekvés, timpanon, tömzsi tornyok, támpillérek, középen kiemelkedő főhajó, zömök formák, a görög és római építészet jellemzőinek követése

8. **Egészítse ki** az alábbi hiányos szöveget a megadott szavak segítségével! **Figyeljen arra, hogy nem minden szó vagy kifejezés illeszthető a szövegbe!** 8 pont/...

Eberhard, Szent György rend, Perényi Imre, Garai Miklós, Noffrik, Nürnbergi Márk, Husz János, Brankovics György, Lázárevics István, IV. Jenő, Ozorai Pipo, várispán, sókamaraispán, Sárkányrend, V. László, Habsburg Albert

„Zsigmond megfontolta, ki lehet országos főméltóság. A nádori tisztséget 1402-től a) _____ töltötte be. [...] Az uralkodói hatalom fontos pillére lett a firenzei eredetű b) _____, aki 1426-ban bekövetkezett haláláig országos c) _____-ként foglalkozott a legfontosabb jövedelemfajtájával. [...] Zsigmond 1408-ban létrehozta a(z) d) _____-t, amelynek a fejedelem és neje mellett 22 hazai főúr lett a tagja.

Az uralkodó számíthatott a szerb fejedelemre, e) _____-ra/-re. Kikérte azoknak a tanácsait is, akik mögött nem állt nagybirtok. Ők tudásuknak köszönhették, hogy a király meghallgatta a szavukat. Ilyen volt például a német eredetű f) _____. Bölcs személyi politikáját mutatja, ahogy a kancelláriavezetőit kiválogatta. 1405 után e tisztségeket az uralkodótól függő személyek töltötték be. Ezt a célt szolgálta, hogy Kanizsai helyére g) _____ zágrábi püspököt nevezte ki. Kiszemelt utóda veje, h) _____ lett.

(Draskóczy István: A tizenötödik század története. Pannonica Kiadó, 2000. 188-190. o.)

9. Igaz vagy hamis az állítás? Jelölje a táblázatban X beírásával!**9 pont/...**

Állítás	Igaz	Hamis
a) Kr. u. 476-ban Attila megosztotta a hatalmát Odoakerrel.		
b) Mohamed utódai, a kalifák egy személyben vallási és állami vezetők voltak.		
c) Avicenna orvosi témájú könyveket írt. Legismertebb műve a Kánon volt.		
d) Pál apostol szerint el kell fogadnunk a világ rendjét, de a gazdagok nem üdvözülhetnek.		
e) Az augsburgi győzelem után a magyarok a zsákmányszerzés sikeréért tovább folytatták nyugat felé a kalandozásokat.		
f) Koppány a primogenitura elvét követve támogatta Vajk/István hatalomra jutását.		
g) Assisi Ferenc III. Ince pápa engedélyével Assisiben létrehozhatta a kolduló szerzetesrendet.		
h) Az Aranybulla megtiltotta egész vármegyék adományozását, az idegenek birtokszerzését		
i) Cillei Hermannak, a Szlavóniában nagy birtokokkal rendelkező főúrnak a lányát, Borbálát vette feleségül Luxemburgi Zsigmond.		

10. Oldja meg a feladatokat!**7 pont/...**

a)-d) **Karikázza be** azt a négy tisztséget, amelyekkel Hunyadi Jánost megbízták!

szörényi bán, felföldi bán, megyés ispán, erdélyi vajda, Buda főkapitánya, temesi ispán, defterdár, kormányzó

e) **Milyen** harcmódnak köszönhető Hunyadi János a hosszú hadjárat (1443-1444) sikerét! **Írja a vonalra a választát!**

f)-g) **Húzza alá** azt a két helyszínt, ahol a magyarok aláírták a békeszerződést a törökökkel 1444 nyarán?

Pozsony, Kolozsvár, Drinápoly, Várna, Bizánc, Nagyvárad, Rigómező

